

EXPRESS

ILUSTROWANY

ROK IV.

ŁÓDŹ, PONIEDZIAŁEK 4 LIPCA 1949 ROKU

Nr 181 (1193)

6-letni plan budownictwa stolicy

— częścią ogólnonarodowego programu przebudowy Polski

(Z przemówienia Prezydenta Bieruta na pierwszej Konferencji Warszawskiej PZPR)

Na wstępie swego przemówienia Przewodniczący KC PZPR podkreśla, że rozpoczęcie obrotów w sprawie odbudowy Warszawy wynika z konieczności skupienia większej uwagi przez warszawską organizację partyjną na tej właśnie sprawie, gdyż zagadnienie odbudowy wkracza obecnie w całej Polsce a w szczególności w Warszawie, w nowy etap, nabiera ją nowego charakteru, wymagają bardziej niż kiedykolwiek planowego kierownictwa ze strony Partii i państwa ludowego.

Mówca charakteryzuje na wstępie miniony, czteroletni okres odbudowy Warszawy, który cechowała wybitnie żywiołowość, mimo, że okres ten mieścił w sobie już poważny zasięg świadomości planowanych zamierzeń.

Nieoceniona pomoc ZSRR

Przypominając organizowanie najbardziej elementarnych potrzeb miasta w okresie początkowym, Przewodniczący KC PZPR wskazuje na nieocenioną i nigdy niezapomnianą pomoc, jaką okazał w tym najcięższym okresie Związek Radziecki i Armia Radziecka, która nie tylko wypędziła okupanta, ale wraz z Wojskiem Polskim oczyściła miasto z przeszło 2 milionów pocisków, min, granatów itp. zbudowała w ciągu 8-miu dni most wysokowodny, przyspieszyła odbudowę mostów kolejowych, pomogła w zabezpieczeniu łączności w uprzędkowaniu i uruchomieniu komunikacji kolejowej.

Wielki Wódz narodów ZSRR — stwierdza Przewodniczący KC PZPR wśród entuzjastycznych uczestników konferencji — i przyjaciel Polski Generalissimus Stalin jeszcze na krótko przed wyzwoleniem Warszawy zagrał nam do niezwłocznej pracy nad odbudową stolicy.

Mówca przypomina pomoc rządu ZSRR w zakresie aprobowania, ofiarowanie 500 domków fińskich, 30 trolejbusów, oraz wiele innego, najbardziej niezbędnego i cennego sprzętu, w tej liczbie stacji radiowej w Rasynie. Najlepsi radzieccy inżynierowie, technicy i specjaliści pomagali odbudować z ruin elektryczność, sieć wodociągową i kanalizacyjną, urządzenia telefoniczne, a szef rządu Ukrainy skiej Republiki Radzieckiej, — Chruszczow, przybył osobiście wkrótce po wyzwoleniu Warszawy, na czele delegacji urbanistów radzieckich, aby przyjąć nam z przyjacielską pomocą i radą w pierwszych krokach nad odbudową Warszawy.

Ta pomoc braterska — oświadcza przewodniczący KC PZPR, — serdeczna i ofiarna — to pierwsza dłoń bratnia, która pomogła wskresić życie naszej stolicy. Niech pamięta ją o tym wszystkim, którzy stąpają po ulicach odrodzonego miasta, niech przekażą przyszłym pokoleniom gorące uczucia czci i wdzięczności dla wielkiego inicjatora tej pomocy, przyjaciela Warszawy — Stalina.

(Uczestnicy narady powstają z miejsc. Długo nie milkną oklaski, wznoszą się okrzyki na cześć wodza światowego proletariatu).

Miłość mieszkańców dla bohaterskiego miasta

Mówca przypomina następnie napływ do zniszczonego miasta przeszło 200 tys. mieszkańców w ciągu 4-ch miesięcy po jego wyzwoleniu i oświadcza, że na 1 stycznia 1946 r. Warszawa, uważana za miasto, które już nie wróciło do życia — liczyła 474 tys. mieszkańców. Dla zbrodniarzy hitlerowskich, którzy burzyli planowo miasto pałace dom po domu, ostateczną jego zagładę zdawała się być fakt nieodwracalny. Zbiry hitlerowskie opuszczały Warszawę w przekonaniu, że nie już jej wskresić nie zdoła.

Gdy żołnierze polscy i radzieccy, ścigając niedobitego jeszcze wroga, przeciskali się przez dymiące ruinowiska i zgłuszcza Warszawy, widok skatowanego barbarzyńsko miasta zalewał ich serca gorczą i oburzeniem. Mieszkańcy Warszawy, którzy po wyzwoleniu miasta wracali tłumnie na jego ruiny, w swej większości wykazywali miłość ponad wszystko dla bohaterskiego miasta.

Dla każdego — oświadcza mówca — kto nazajutrz po wyzwoleniu stolicy widział oblicza jej mieszkańców, nie było wątpliwości, że Warszawa nie zginęła i zginąć nie może. Wola i decyzja wskrzeszenia życia stolicy za padła w chwili, gdy na opuszczone ruiny miasta wrócił ludzie, dla których życie bez Warszawy było nie do pomyślenia.

Warszawa nie tylko wracała do życia, ale wykazywała zarówno w tym okresie, jak i na

przebiegu całego minionego 4-lecia hart, żywością i energią twórczą, jakiej nigdy w tym stopniu nie znaly przedtem dzieje Warszawy, w ciągu minionych stu lat.

Warszawa liczy w chwili obecnej 615 tysięcy mieszkańców — stwierdza Przewodniczący KC PZPR, poczynając oświadcza, że rok bieżący jest przełomowym w rozwoju ludności w Warszawie. — Już w roku ubiegłym zakończył się na ogół masowe ruchy wędrownicze i repatriacyjne ludności. Nowy etap polega na planowym regulowaniu dalszego wzrostu liczebności miasta, którego podstawowym

Plan budownictwa i rozwoju Stolicy

Następnie Przewodniczący KC PZPR przechodzi do omówienia 6-letniego planu budownictwa i rozwoju Warszawy, który jest częścią ogólnonarodowego programu przebudowy gospodarczej, kulturalnej i społeczno-ustrojowej Polski.

Naczelnym zadaniem, treścią kierunkową tego programu jest stworzenie nowych, lepszych i rozumniejszych warunków życia czło wiekowi pracującemu — uwzględniając zarówno jego potrzeby indywidualne, jak i społeczne.

Przejdzie od żywiołowości, przypadkowości, i braku trwałych podstaw dla równomiernego rozwoju ludności stolicy — do planowego regulowania tego rozwoju — to pierwsze zadanie, które stawiają przed nami wytyczne 6-letniego planu budownictwa Warszawy, rozpoczynającego się w roku przyszłym.

Przewidują one, że w ciągu najbliższych 6 lat ludność Warszawy, w jej obecnych granicach, wzrastać będzie do cyfry 800 tysięcy mieszkańców w końcowym okresie planu.

Administracyjne tereny Warszawy znacznie rozszerzą się z 141,5 km. kw. do około 400 km. kw. przez włączenie do miasta szeregu okolicznych miejscowości, co podniesie ogólną liczbę mieszkańców tak zwanego warszawskiego zespołu miejskiego w końcu roku 1955 w przybliżeniu do cyfry 1 miliona osób.

Przewodniczący KC PZPR wskazuje, że wzrost ludności Warszawy w latach od 1921

Problemy budownictwa mieszkaniowego

Cały nacisk — stwierdza mówca — przed wojenną budownictwa mieszkaniowego był skierowany na poprawienie sytuacji mieszkaniowej zamożnego mieszczaństwa i elity urzędniczej, oraz na stworzenie w budownictwie mieszkaniowym dochodowego przedsięwzięcia.

W okresie władzy burżuazyjnej następowało z roku na rok pogarszanie się warunków mieszkaniowych klasy robotniczej, wyrażające się coraz większym zagęszczeniem matych jedno i dwukondywnych mieszkań, przy jednoczesnej prawie sytuacji mieszkaniowej ludności zamożnej — warstw kapitalistycznych.

(Dokończenie w numerze jutrzejszym)

HOŁD PAMIĘCI GEORGI DYMITROWA składa w imieniu Partii, Przewodniczący KC PZPR ob. Bolesław Bierut

Nadeszła wieść głęboko bolesna dla nas wszystkich i dla całego międzynarodowego ruchu robotniczego: umarł Georgi Dymitrow — znany i czczony przez klasę robotniczą całego świata bojownik i przywódca w rewolucyjnej walce o socjalizm, bohater bratniego narodu bułgarskiego, kierownik zaprzyjaźnionej z Polską Bułgarskiej Republiki Demokratyczno-Ludowej, wódz Bułgarskiej Partii Komunistycznej, sekretarz generalny jej Komitetu Centralnego. Wielki i nieodwołany dla nas wszystkich człowiek — wzór myśli, walki, niezłomności, najwyższego oddania sprawie robotniczej i wielkiej idei socjalizmu.

Tow. Georgi Dymitrowa poznała Polska i międzynarodowa klasa robotnicza w pamiętnych chwilach, gdy jako więzień oszołomionego zwycięstwem hitleryzmu, posadzony na ławie oskarżonych o podpalenie Reichstagu przez rzecznictwowych podpalaczy i prowokatorów — zdemaskował ich potworny fałsz i sam rzucił im przed całym światem oskarżenie o zbrodnię wobec ludzkości. Ujawniła się wówczas cała potężna wielkość duszy i charakteru nieugiętego szermierza walki z faszyzmem, jakim był zawsze Georgi Dymitrow.

Gdy stanął na czele międzynarodowego ruchu robotniczego, kierując odtąd walkę całego rewolucyjnego proletariatu międzynarodowego, poznaliśmy wielkość jego myśli i talent organizatora, przywódcy i bojownika.

Wreszcie poznaliśmy go osobiście, tak jeszcze niedawno, gdy w roku ubiegłym przybył do Polski, przywożąc nam sojusz braterski narodu bułgarskiego jako kierownik Rządu Demokratyczno-Ludowego.

Niezapomniana pozostanie dla nas na zawsze Jego śmiała i niezłomna postawa rewolucyjna. Jego głęboki zausze i szlachetny rozum, jego bezgraniczne oddanie sprawie swego narodu i sprawie międzynarodowej.

W imieniu Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej składam najgłębszy hołd pamięci Georgi Dymitrowa i przesyłam najgłębsze wyrazy współczucia Bułgarskiej Partii Komunistycznej i narodowi bułgarskiemu.

Cześć Jego świetlanej pamięci.

U trumny Dymitrowa

W sobotę, o 7 wiecz. otwarto dostęp do Sali Kolumnowej w Moskwie, gdzie wystawione zostały zwłoki Dymitrowa. W głębokiej i skupionej ciszy ciągnęły niekończące się szeregi ludzi w kierunku Domu Radzieckich Związków Zawodowych. U trumny w Sali Kolumnowej znajdowali się żona i syn Zmarłego. Pierwszą wartę honorową zaciągnęli Sekretarz Moskiewskiego Komitetu Partynego Popow, działacze partyjni i państwowi.

Katafalki i trumna tonęły w niezliczonych wieńcach, wśród których znajdowały się wieńce od Generalissimusa STALINA z napisem: „Drogiemu przyjacielowi i towarzyszowi Georgi Dymitrowowi, od Józefa Stalina“.

W godzinach wieczornych złożyły wieńce delegacje ambasad i poselstw państw demokracji ludowych, w tym ambasada RP w pełnym składzie z ambasadorem Marianem Naszkowskim na czele.

Po złożeniu wieńców amb. Naszkowski, radca Lipowski i attache wojskowy gen. Prus-Więckowski stanęli na warcie honorowej.

O godz. 23.20 wartę honorową przy trumnie Dymitrowa zaciągnęli: Generalissimus Stalin oraz członkowie Biura Politycznego KC WKP(b): Malenkow, Beria, Woroszyłow, Kaganowicz, Mikojan, Szwer nik i Bułganin.

Dziesiątki tysięcy mieszkańców Moskwy przeciągnęły przez całą noc przed trumną ze zwłokami Dymitrowa.

W niedzielę o godz. 10 kondakt żałobny ze zwłokami Dymitrowa udał się z Domu Radzieckich Związków Zawodowych na Dworzec Białoruski, skąd ciało Zmarłego specjalnym pociągiem zostanie przewiezione do Bułgarii.

Złe się dzieje w obozie gen. Franco

W obliczu dotkliwego kryzysu ekonomicznego, wywiązała się walka pomiędzy klikami w faszystowskim obozie Hiszpanii. Falanga zwalcza faszystowskich katolików, a dyktator Franco usiłuje bezskutecznie zlikwidować rozdziewki w swym obozie na drodze reorganizacji rządu.

Francuscy obserwatorzy wydarzeń w Hiszpanii twierdzą, że tłem zażartej walki pomiędzy Falangą i katolicką kliką faszystowską jest fakt, że Amerykanie doszli do wniosku, iż dla pożyczkodawców USA korzystniejszy jest katolicki faszyzm, niż faszyzm typu Falangi.

Oficjalnie faszystowski rząd Hiszpanii przy gotowuje społeczeństwo do nowych trudności, przepowiadając wyjątkowy nieurodzaj. Chodzi o to, by przed narodem zataić bankructwo faszystowskiego reżimu w Hiszpanii, zwalając winę na naturę.

Kim był dr. Schacht?

Były finansowy doradca Hitlera, Hjalmar Schacht, który od miesięcy okpiwa anglo-amerykańskie sądy denazyfikacyjne w Niemczech Zachodnich, został oskarżony o popchnięcie zbrodni przeciwko ludzkości przez deputowanego parlamentu Dolnej Saksonii, Hans Beer'a.

Ten ostatni stwierdził, że został on aresztowany przez Gestapo i skazany na obóz koncentracyjny, naskutek do niesienia, złożonego przez Schachta.

Z całego kraju

KOBIETA PRZEWODNICZĄCYM MRN
Przewodniczącym MRN w Przemysłu wybrana została Maria Kwaśnicowa, zastulona działaczka społeczna.

Jako aktywistka przemysłowej LK, Kwaśnicowa jest założycielką i kierowniczką pierwszej w tym województwie spółdzielczej wytwórni konfekcyjnej „Czerwona Zorza“, która zapewniła środki egzystencji ponad 100 za trudnionym w niej kobietom.

REGULARNA KOMUNIKACJA Z INDIAMI
Inaugurując nową regularną linię do Indii i Pakistanu MS „General Walter“ wyszedł z portu gdańskiego do Indii z ładunkiem koksu oraz drobnicy.

POŁOWY NA JEZIORACH MAZURSKICH
W tych dniach rozpoczęto na wodach jezior mazurskich połowy ślepowy. Połowy zapowiadają się pomyślne.

Przeciętnie rybacy dostarczają dziennie do punktów skupu Centrali Rybnej ok. 2 ton ślepowy.

Do dnia 25 bm. złowiono w rzekach i jeziorach mazurskich 2 tony raków. Wykonuje plan na czerwiec przed terminem w 100 proc. Rakł wysłane zostały do Francji.

W trosce o dzieci

Pomoc i opiekę

zapewnia wszystkim niemowlętom doniosła akcja władz zdrowia. — Ryż, sproszkowane mleko i medykamenty wydawane będą bezpłatnie matkom. — O czym powinni wiedzieć wszyscy rodzice

Na terenie całego kraju podjęta została wielka akcja, której celem jest zmniejszenie śmiertelności wśród niemowląt. Konkretnie chodzi o zwalczanie biegunki letnich, powodujących znaczną ilość śmierci wśród dzieci do jednego roku życia. Dość powiedzieć, że w Łodzi, gdzie ogólny procent śmiertelności niemowląt wynosi 11,2 — co czwarte dziecko umiera właśnie na biegunkę!

Przyczyną tej choroby u dzieci jest bledne odżywianie, a także zakażenia, do czego znowu przyczyniają się muchy, roznoszące zarazki. Walka muchom została już wydana i jak donosimy na innym miejscu, wielka kampania przeciwko tym skrzydlatym rozsądnikom chorób rozpoczyna się już w nadchodzącym tygodniu.

Naczelne władze zdrowia przystąpiły obecnie po raz pierwszy w ogóle do masowego zapobiegania i leczenia biegunki u niemowląt, asygnując na ten cel krociowe sumy pieniędzy i olbrzymie ilości specyfików oraz artykułów spożywczych.

Przed wszystkim rozwinięto energiczną propagandę wśród matek, które instruują się w jaki sposób powinny racjonalnie odżywiać dzieci. Systematycznie wygłasza ne będą pogadanki przez radio, prasa również będzie zamieszczać odpowiednie artykuły na ten temat.

Niezależnie od tego postanowiono, że każde dziecko, a zwłaszcza sztucznie odżywiane, znajdzie się pod stałym nadzorem lekarskim. Rolę tę powierzono Stacjom Opieki nad Matką i Dzieckiem oraz lekarzom — pediatrom ordynującym w przychodniach Ubezpieczalni Społecznej, jak również w przychodniach i poradniach prowadzonych przez PCK, Tow. Przyjaciół Dzieci itp.

Każda matka przy pierwszych objawach biegunki u swego dziecka powinna natychmiast udać się do najbliższej przychodni czy też Stacji Opieki. Jeśli idzie o teren Łodzi, posiadamy w chwili obecnej 14 Stacji Opieki nad Matką i Dzieckiem. Placówki te dostępne są bezwzględnie dla każdego dziecka, dla każdej matki, gdyż zgłaszać się tu mogą wszystkie kobiety bez względu na to, czy są ubezpieczone, czy nie.

Nie dość jednak na tym. Ministerstwo Zdrowia przydzieliło wszystkim miastom znaczne ilości mleka w proszku oraz ryżu, które to artykuły są wysmienitym środkiem zwalczającym skutecznie biegunkę.

Dla samej tylko Łodzi przyznano 47.900 kg mleka sproszkowanego, które wydawane będzie całkowicie bezpłatnie we wszystkich Stacjach Opieki nad Matką i Dzieckiem, jak również w żłobkach, przychodniach Ubezpieczalni, szpitalach itd. Również i wszystkie apteki łódzkie będą wydawały bezpłatnie mleko w proszku za okazaniem recepty lekarza. Nastąpi to już w nadchodzącym tygodniu. Jedynie tytułem zwrotu kosztów manipulacyjnych za torbękę będzie się płacono po 5 zł.

Należy zaznaczyć, że sproszkowane mleko jest bardzo pożywe a wydawanie go w obecnej porze upałów ma pierwszorzędne znaczenie. Wskutek gorąca mleko nór małe (świeże) szybko się psuje, a że i fal szersze tego artykułu nie omieszkają dolewać doń wody — wiele matek staje często przed trudnym problemem, co zrobić w

razie zachorowania dziecka. Bo nie ma nic gorszego jak choremu dziecku podać mleko rozwodnione, czy skwaśniale. Z kłopotów tych wybawi je właśnie mleko sproszkowane, które każdy z łatwością potrafi przyrządzić.

Poza tym Stacje Opieki nad Matką i Dzieckiem, przychodnie Ubezpieczalni, żłobki itd. otrzymały 4.000 kg ryżu bułgarskiego, który również lekarze będą wypisywali na recepty w razie potrzeby.

Wydano też olbrzymie ilości specyfików i leków, służących do walki z biegunką letnią wśród niemowląt.

Do doniosłej tej akcji wciągnięty został w szerokim stopniu czynnik społeczny, a przede wszystkim Liga Kobiet, która rozwinięta wśród szych członkini ożywiła propagandę w sprawie racjonalnego odżywiania dzieci i chronienia ich przed chorobami.

Akcja ta da jednakże dobre wyniki tylko wówczas, gdy czynny udział wezmą w niej same matki, które powinny pilnie przestrzegać wskazówek lekarskich. Ze to uczynią jest więcej niż pewne. Bo przecież chodzi tu o ich własne dzieci! (o)

Nasze Rady

HANKA z RUDY PABLIANICKIEJ: Nie rozumieję dlaczego przedstawia Pani swą siostrę jako osobę niepoważną, skoro z listu wi dać, iż jedynie co ma Pani jej do zarzucenia to to, iż siostra Pani pracuje dużo społecznie. Jeżeli nawet jest tak, jak Pani pisze, że ma siostry również denerwuje się z powodu społecznych zainteresowań jego żony, to jest to tylko dowodem, iż kobieta ta tkwi wśród otoczenia bardzo egoistycznego i nieuspołecznionego. Jak można wymagać, by ktoś całe swe życie i całe swe zainteresowania ograniczał do spraw kuchennej - domowych. Życie dziś toczy się tak wartko i dotyka tylu ciekawych problemów, że tylko ludzie bardzo mało wyrobieni obywatelsko zasklepiają się wyłącznie w swym prywatnym kółku. Proszę, zamiast utrudniać siostrze życie, pomóc jej dobrym słowem, oraz poparciem jej stanowiska wobec rodziny.

MAJSTER: Każdy ma prawo stanąć do współzawodnictwa budowlanego systemem trójkowym. Jeżeli więc tylko ta wątpliwość była powodem, iż do tej pory nie pokusił się Pan o zwycięstwo na tym odcinku, radzimy Panu jak najszybciej przystąpić do pracy i życzymy powodzenia.

OBLEWNIK: Radzimy Panu udać się do Rady Zakładowej i tam pomówić szczerze na swój temat. Na pewno, jeżeli tylko jest tak, jak nam to Pan przedstawił, Rada Zakładowa pomoże Panu.

NIESZCZĘŚLIWA NINA: Proszę nie rozpaczć, gdyż jeśli tak jest, jak Pani pisze, nie widzimy absolutnie powodu do obaw. Powinna Pani zwrócić się do lekarza, najlepiej do poradni przy ul. Próchnika 11 lub ul. ks. Brzóska 81 i tam po zbadaniu jej przez lekarza niewątpliwie okaże się, że jest Pani zupełnie zdrowym człowiekiem i jej dolegliwości mają zupełnie inne podłoże.

Jak torowano drogę hitleryzmowi

Dalsze zeznania świadków o „marszu na Myślenice”

W 10-tym dniu rozprawy przeciwko Doboszyńskiemu, po działaczu ludowym pos. Garnarczyku, zeznania składał świadek Polewka Adam, literat z Krakowa. Świadek Polewka pracował przed wojną na terenie powiatu myślenickiego z ramienia Komunistycznej Partii Polski.

— Na terenie Myślenic — zeznał świadek Polewka — ruch ludowy był wówczas wyraźnie ruchem radykalnym w sensie lewicowym i temu należy przypisać, że chłopcy myślenicki, kiedy Doboszyński rozpoczął swój marsz, nie dołączyli się do niego. Ludność okolicznych powiatów również nie wzięła udziału w „marszu”, zorganizowanym przez oskarżonego. W Krakowie „marsz” na Myślenice początkowo uważano za zwykłe awanturnictwo polityczne, później mówiono o współdziałaniu z sanacją. Lewica zdawała sobie sprawę,

że jest to wyraźna dywersja hitlerowska przeciwko frontowi ludowemu, że chodziło o skierowanie nastrojów walki na błędne tory, bezdroża antysemityzmu. Mimo, że „wyprawa” wyglądała dość groteskowo, cała reakcja polska zgodnie robiła z niej wielki „wyczyn”.

Świadek Polewka podkreśla, że do gloryfikacji tego czynu przyczynili się nie tylko obóz ONR i endecja, ale również pisma klerykałne. — Śmiem twierdzić, że ówczesne pisma klerykałne torowały bezpośrednio drogę hitleryzmowi — oświadcza poseł Polewka. Świadek stwierdza, że w czasie, gdy propaganda hitleryzmu stawała się coraz groźniejszym niebezpieczeństwem dla Polski, pisma klerykałne podejmowały jej argumenty w walce z frontem ludowym. List pasterski ks. kardynała Sapiehy mówił o kierownikach

wystąpienia frontu ludowego w marcu roku 1936: „Są to ludzie obcy nam wierą i pochodzeniem — są to wszystko obce, wrogie elementy”. List ten jako przyczynę wszelkiego zła wymienił Żydów, którzy są winni, jako kapitaliści i jako komuniści. Był to rodzaj aprobaty dla tak wyraźnej dywersji hitlerowskiej, jak marsz Doboszyńskiego na Myślenice.

Wbrew temu, co ks. Piwowarczyk twierdził, zeznając jako świadek w procesie Doboszyńskiego, że dzieliła go przepaść od endecji, pisma klerykałne współpracowały z obozem nacjonalistycznym. Nagonka antysemicka, jaką prowadził wbrew etyce chrześcijańskiej „Przewodnik Katolicki”, oznaczała daleko idącą współpracę z obozem narodowym i, szła całkowicie po linii propagandy hitlerowskiej. „Przewodnik” nawoływał po prostu do pogromów.

ANDRZEJ ZAMSKI

123)

— Może kochałem cię rzeczywiście, ale to już minęło. Rozczarowałem się do ciebie, Tereso. Widzisz, sam idąc przez życie nie raz i dwa otarłem się o brud. Nie jestem więc idealnie czy sty. Pozostała jednak we mnie tęsknota za czystością i niewinnością. Może to jest niesprawiedliwe co mówię, ale tak jest: szukałem zawsze kobiety bez przesłóci... A ty już taką nie jesteś, Tereso!

— To, co mówisz, jest jawnym nonsensem. Takimi kategoriami mógł najwyżej rozmawiać romantyk z połowy dziewiętnastego wieku, ale nie ty, człowiek na wskroś nowoczesny! — usiłowała mu przerwać Storska, on jednak potrząsnął głową.

— Mniejsza o „kategorie myślenia”. Jedno tylko jest pewne, że cię już nie kocham! Widocznie miłość moja nie była aż tak mocna, skoro nie wytrzymała tamtej próby!

Nie odpowiedziała mu nic. Powoli otworzyła puderniczkę, spojrzała w małe lusterko i przesunęła puszką po policzkach.

— A jednak — uśmiechnęła się potem — kochałem cię więcej niż to przypuszczasz. Wiem o tobie niejedno, a więc i to, że chodzisz teraz z tą jasnowłosą krawcową, Krystyną Wieruszówną. A wiesz dlaczego tak jest? Bo szukałeś w niej podświadomie mnie i wspomnień o mnie. I oszukiwałeś przy niej swoje własne serce, które w dalszym ciągu nie mogło o mnie zapomnieć!

— To nieprawda! — przerwał jej znowu Leszek. — Owszem, nie przeczę, że Krystyna jest zadziwiająco do ciebie podobna, ale jeśli się do niej zbliżyłem, to właśnie dlatego, że znalazłem w niej cnoty, których tobie było brak: szlachetną prostotę, wierność, mądrą dobroć i uczciwość.

— Wynikałoby z tego, że jestem zła, przewrotna i głupia — nachmurzyła się Teresa. — Dziękuję ci za tę gorzką pigułkę. Surowo, bardzo surowo osądzasz mnie na podstawie jednego potknięcia się...

— Nie miałem zamiaru obrazić cię. — Nie gniewam się na ciebie, bo przyznałeś się, że na dnie tego coś powie-

dział, tkwi wiele prawdy. Byłam rzeczywiście trochę pustą, zdemoralizowaną przez dobrobyt panną, która nie umiała głębiej umjować sensu życia, ślizgając się przez radosne dni, niby przez parkiet sali dancinowej. Ale nagle przyszyły dwa wstrząsy, które mocno mną tergnęły: więc najpierw ta historia z tobą, a potem śmierć matki. W przeciagu krótkiego czasu straciłam dwie osoby, które kochałam — ciebie i matkę — i te dwa ciosy, znenacka zwałiwszy się na mnie, zmieniły mnie. Jestem już teraz Ina, Leszku. Może lepsza trochę, może pogłębiona nieco i... bardzo, bardzo samotna!

Wzruszyła go melancholia jej wyznania, stał się więc nagle w stosunku do niej serdeczniejszy.

— Nie chciałem cię urazić, Tereso, daruj, jeśli rzuciłem pod twoim adresem jakieś bardziej cierpkie słowo, bo nie wątpisz chyba, że, aczkolwiek zmieniło się między nami niejedno, mam w stosunku do ciebie wiele uczucia dobrej przyjaźni.

— Dziękuję ci za to słowo, bo w tym moim osamotnieniu posiada ono szczególną dla mnie wagę... a równocześnie upoważnia mnie ono do pewnej próby.

Oczy Teresy — zupełnie teraz podobne do oczu Krystyny — spoglądały na Leszka z pokorą i prośbą.

— Wiem, że jesteś teraz zajęty Iną... nie będę więc stawała pomiędzy nią a tobą. Czy jednak byłaby to dla ciebie naprawdę tak wielka ofiara, gdybyś od czasu do czasu, powiedzmy raz na ty-

dzień, spotkał się ze mną i poświęcił mi małą godzinę? Rozmowa z tobą działa na mnie bardzo uspokajająco: a ja naprawdę jestem ostatnio bardzo przygnębiona. Więc dobrze, Leszku? Nie odmówisz mi tej przysługi?

Za dużo smutku i prośby brzmi w jej głosie: a Strzełmiński ma za dużo miękkie serce, ażeby powiedzieć teraz z me ską stanowczością „Nie!”.

— Więc dobrze, Tereso! Możemy się spotkać od czasu do czasu — powiedział powoli, a panna Storska uśmiechnęła się kącikami czerwonych warg, jak ktoś, kto po długim szeregu kłesk, odniósł znowu pierwsze zwycięstwo...

Rozdział dziesiąty.

WŁOSY STEFKI BASZKÓWNY

Od tego czasu Teresa Storska krążyła zaczęła dookoła Leszka, niby perfumowany cień, a jej pokorne początkowo o czy spoglądały na niego coraz to bardziej żelotnie.

Odtąd też skończył się spokój serca Strzełmińskiego. Młody człowiek zaczął żyć znowu w jakimś rozwichrzeniu i w rozdwojeniu.

Spotykając się teraz od czasu do czasu z Teresą, widywał się z Krystyną rzadziej niż dawniej, Krystyna zaś nie mogła nie zauważyć, że Leszek stał się roztargniony i mniej czuły niż dawniej.

— Czy mu coś dolega? A może ukrywa coś przede mną? — zastanawiała się Wieruszówna, nigdy jednak nie śmiała zapytać go o to wręcz.

PRZYGODY WICKA I WACKA

SZABERSKI: — Jak panowie załatwili sprawę podartych koszul?
WICEK: — W porządku! Uzyskaliśmy pomoc w badaniu, kto winien.
WACEK: — O, tam leży portfel!

WACEK: — Pekaty od forsy!
SZABERSKI: — Słusznie się panu należy jako znalazcy!
WICEK: — Co też pan mówi! Przecież ktoś go zgubił i szuka!

SZABERSKI: — To niech nie gubi! Ja tam co znajdę, to moje i już! Ale gdzie mój portfel? Zgubiłem!
WACEK: — Może to właśnie ten?
WICEK: — Zajrzyj do środka!

WACEK: — No tak! Jest w nim nawet pańska legitymacja!
SZABERSKI: — Co za szczęście!
WICEK: — Szczęście, że nie podzieliłm pana przekonań! No nie?

324 mil. zł. dla Łodzi

przeznaczono na remonty z centralnego funduszu FGM

W związku z ostatnią uchwałą Rady Państwa dotyczącej dotacji przeznaczonych na polepszenie warunków bytu klasy robotniczej, Łódź otrzymała dodatkowo w tym roku 324 miliony złotych. Suma ta zostanie przeznaczona na rozszerzenie akcji remontowej oraz na przeprowadzenie urządzeń sanitarnych, kanalizacji i wodociągów w dzielnicach robotniczych.

Czynione są jeszcze starania o powiększenie przyznanej dotacji o dalsze 25 milionów zł. Łącznie więc na remonty w hr. Łódź wydatkuje blisko 650 milionów złotych.

Z pozostałych czterech okręgów, które decyzją Rady Państwa uprawnione są do korzystania z centralnego funduszu FGM, m. in. Warszawa otrzymała 300 milionów zł, a Wrocław 40 mil. zł. (b)

Pełne radości dzieci wyjeżdżają na kolonie letnie

Zajęcia w szkołach skończyły się już parę dni temu i obecnie dziatwa wyjeżdża na kolonie letnie.

W piątek o godz. 22-ej z Dworca Kaliskiego wyjechało z Łodzi kilkaset dzieci na Dolny Śląsk, do Ładka-Zdroju i do Lęborka. Tow. Kolonii Letnich w porozumieniu z dyrekcją kolei przygotowało dla młodzieży kolonijnej specjalne wygodne wagony.

W sobotę nastąpiły dalsze wyjazdy. Działwa żegnana serdecznie przez rodziców i rady zakładowe, w doskonałym nastroju wyjechała na ferie letnie.

W niedzielę dzieci robotnicze wyjeżdża do Dniechowa, Belchatowa, Kierozna oraz na Wiśniową Górę. (a)

W to mi grai!...

Pewien aktor spotkał znanego portreciście malarza S.

— Wyobraź sobie — powiada aktor — ubiegłej nocy włamali się złodzieje do mojego mieszkania...

— Ładny kawał!... I dużo rzeczy ci zabrali? — Trochę gotówki, trochę bielizny, ale, wiesz, najcenniejsze, że wyjęli z rami mój portret, który niedawno namalowałem...

— Doprawdy?... To musieli chyba być znawcy?...

— Możliwe — kończy aktor. — Bo ramę za brał, a obraz zostawił.

Egzamin na wydziale prawnym. Profesor zwraca się do studenta:

— Przypuśćmy, że pan jest zaręczony i ja uwodzę pańską narzeczoną... Czy to będzie złamanie wiary małżeńskiej?...

— Tak jest, panie profesorze!...

— Niech się pan dobrze zastanowi!... Wziąłem pod uwagę, że pan jest zaręczony, a nie żonaty!...

— Rozumiem, ale przecież pan profesor jest żonaty.

Ignacy udał się do lekarza.

— No, dobrze... — rzekł lekarz po zbadaniu pacjenta. — Pan ma leżeć w łóżku co najmniej dwa tygodnie... Zapisze panu mleczną dietę... Nie jeść mięsa, ani ryby, ani żadnego pieczywa... Dlaczego pan robi taką dziwną minę?...

— Bo... panie doktorze... bo zeszedłem razem, gdy byłem u pana doktora, mówił mi pan coś wręcz przeciwnego...

— A kiedy pan był u mnie ostatnio?...

— Przed miesiącem.

— No, to czego pan chce?... Medycyna teraz czyni kolosalne postępy.

Piotrkowska będzie odciążona

Nowa, szeroka ulica

powstanie niebawem w centrum miasta. — Tramwaje skierowane zostaną na boczne ulice

Czy wiecie, że już w najbliższej przyszłości w samym centrum miasta powstanie nowa, szeroka ulica, która przełnie na ukos czworobok domów zawarty między Zachodnią, Próchnika, Wólczańską i Śródmiejską?

Projekt ten wiąże się bezpośrednio z koniecznością odciążenia głównej ulicy naszego miasta — Piotrkowskiej, na której panuje olbrzymi ruch kołowy i pieszy.

Pierwszym etapem odciążenia Piotrkowskiej będzie wybudowanie nowej linii tramwajowej. Tramwaje poszczególnych linii skręcać będą z Piotrkowskiej w Żwirki, a dalszą ich trasę poprowadzi poprzez Aleję Kościuski, Zachodnią, Stodolnianą

i Masarską. Budowa tej nowej linii potrwa około dwóch lat. Rozpocząć się ma jeszcze w tym roku, zaś ukończona zostanie całkiem w roku 1951.

Ale skierowanie części tramwajów z Piotrkowskiej na inne ulice — to jeszcze nie wszystko. Trzeba wycofać z niej również samochody i inne pojazdy, które w wysokim stopniu hamują ruch na principalnej ulicy miasta i nieraz są powodem

rozmaitych katastrof i wypadków. Zwłaszcza chodzi o pojazdy zdążające tranzytem przez nasze miasto, o samochody jadące od strony Warszawy w kierunku Szosy Pabianickiej i odwrotnie.

Dlatego też postanowiono wybudować specjalną magistralę, która w znakomitym stopniu odciąży ulicę Piotrkowską i jednocześnie skróci drogę. Normalnie pojazdy zdążające tranzytem przez nasze miasto mogłyby omijać Piotrkowską bez potrzeby budowania nowej ulicy. Po prostu zamiast Piotrkowską jechałyby Zachodnią czy też Wólczańską. Na przeszkodzie temu stoi jednak wąskość tych ulic. Skręt z Zachodniej w Próchnika i z Próchnika w Wólczańską jest fatalny. Kierowcy do ostatniej chwili nie mogą dostrzec pojazdów mknących z przecznic, toteż o wypadek w takich warunkach nie trudno.

Tak więc powstała koncepcja ukośnego przejścia z rogu Zachodniej i Próchnika na ulicę Wólczańską. Przy budynku kina „Włókniarz” znajduje się posesja fabryczna, na której przed wojną mieściła się fabryka Szulca. Obecnie jest tu olejarnia. Parterowy ten budynek, jak również szereg innych typu fabryczno-magazynowego znikną z powierzchni ziemi. Tutaj bowiem weźmie swój początek nowa ulica. Nie będzie ona zbyt długa — skończy się na pustym placu przy ul. Wólczańskiej, gdzie przed wojną wznosiła się synagoga, zburzona przez Niemców.

W ten sposób uniknie się dwóch ze wszech miar niewygodnych załamania, a samochody i inne pojazdy, przejeżdżające przez Łódź, będą miały wygodną i skróconą drogę na Szosę Pabianicką i z Szosy tej w kierunku Warszawy.

Odpowiednie projekty zostały już opracowane i przesłane do Wydziału Planowania Przestrzennego przy Zarządzie Miejskim, który poweźmie odpowiednią decyzję. (s)

Pożyczka okazała się zbędna

Domy przy ul. Zawiszy

miasto wybuduje z oszczędności budżetowych

Na porządku dziennym piątkowego zebrania MRN znalazło się kilka interesujących spraw

Rada miała zatwierdzić m. in. noweli zacje statutów podatkowych od reklam, spożycia, psów itd. Statut podatku od spożycia zmieniono w swoim czasie w ten sposób, że skasowane zostały błoczki z uwidocznieniem podatku, który ściągany był bezpośrednio od konsumenta, a wprowadzono rozliczenia z właścicielami zakładów gastronomicznych, którzy podatek wkalkulowali do rachunków. Ostatnio jednak Rada Państwa zażądała zmiany tego systemu. Rada Narodowa stojąc na stanowisku, iż nie można będzie nadpłat zwrócić nieznanym konsumentom od których podatek był ściągany przez restauratorów i, że powzięta w swoim czasie przez nią uchwała jest prawomocna, gdyż Rada Państwa nie za kwestionowała jej w przepisowym terminie po przyjęciu — postanowiła na ra-

zie pobierać podatek od spożycia w dotychczasowym trybie. Zmiany, na podstawie statutu wzorcowego, wprowadzone będą dopiero od Nowego Roku.

Na tym samym posiedzeniu postanowiono natychmiast przekazać, zgodnie z załozeniami Rady Państwa, Centralnemu Zarządowi Przemysłu Mięsnego Rzeźnię Miejską wraz z jej pomocniczymi zakładami, jak chłodnia, targowiskiem i zakładem utylizacyjnym. C. Z. P. M. przejmie od gminy miejskiej wszystkie jej zobowiązania, za osiągnięte z tytułu prowadzenia i inwestycji w Rzeźnię Miejskiej.

Pożyczki w wys. 90 milionów zł. od Polsk. Banku Komunalnego na wykończenie domów mieszkalnych przy ul. Zawiszy postanowiono nie zaciągać, ponieważ jest miastu niepotrzebna. Niebędąc kredytami samorząd uzyska z oszczędności w budżecie tegorocznym funduszy. (at)

Tramwaj dla Cyganki i Marysina

Szyny już nadeszły

Budowa linii postępuje sprawnie naprzód

Kierownictwo MZK zlustrowało prowadzone na terenie Łodzi roboty inwestycyjno-komunikacyjne.

Jak wiadomo, zgodnie z planami, w roku bieżącym — poza przebudową węzła przy zbiegu ulic Gdańskiej i Struga — trwają roboty nad budową dwu nowych linii tramwajowych, które połączyć mają śródmieście z peryferiami, zamieszkałymi przez ludność robotniczą. Linia na Cygankę i Nowe Złotno o ogólnej długości 4 km jest już poważnie zaawansowana. Dzięki akcji Społecznego Komitetu Pomocy przy budowie linii, prace niwelacyjne wykonywane są przez samą ludność, zainteresowaną w przyspieszeniu tempa budowy.

Ochotnicze brygady, jak i MZK mają na niektórych odcinkach za Polesiem Konstantynowskim do dokonania wiele trud-

ności terenowych. Trzeba zasypać stawy, przebijając się przez faliste grunty, wreszcie zachodzi konieczność zburzenia stojącego na trasie linii małego budynku.

Brygady techniczne MZK szybko spełniają swoje zadania, kładąc podkłady i montując szyny i słupy dla przewodów elektrycznych. Transport szyn, który nad szedł do Łodzi, umożliwia zwiększenie tempa robot.

Jeśli chodzi o linię drugą — na Marysin, przedłużony ona obecną trasę tramwajową na ul. Łagiewnickiej o przeszło 2 km aż do toru kolejowego. Inwestycja ta jest już w 60 proc. gotowa i tramwaj ruszy na Marysin znacznie wcześniej, niż tramwaj na N. Złotno i Cygankę. Otwarcie tej linii nastąpi — końcem września lub w październiku. (at)

Dodatkowe tramwaje

uruchomi MZK do Tuszyna

„Express Ilustrowany” 22 czerwca rb. zamieścił notatkę o wadach rozkładu komunikacji podmiejskiej, niedostosowanego zupełnie do potrzeb mieszkańców letnisk podmiejskich, leżących na linii Łódź — Tuszyn. Ostatni pociąg odchodził bowiem z Pl. Niepodległości już o godz. 21,03, tak, że wiele osób nie zdążyło załatwić swoich spraw w mieście, nie mówiąc już o odwiedzaniu teatrów, czy kin.

Nasz apel do MZK nie przechrzmił bez echa. Zarząd Miejski w Łodzi komunikuje nam, że uwzględniając głosy naszych Czytelników, polecił MZK wprowadzić już od 1 lipca rb. kilka dodatkowych pociągów do Tuszyna w porze wieczornej. Odchodzi one z Pl. Niepodległości o godz. 21,33, 22,21 i ostatni — o godz. 23,07. Należy zaznaczyć, że ostatnie dwa pociągi kursować będą jedynie w okresie letnim do 1 października rb. (a)

Azja ludzi się!...

Fanua ostrożnie powracała do wioski...

Był to syn Heggensa. — Dokąd tak pędzisz, mała — przytrzymał ją za rękę...

Nachylił się nad Fanua i gwałtownym, brutalnym ruchem przyciągnął ją do siebie...

l-sza runda zakończona

Tabela mistrzostw ligowych

Ostatnie spotkania pierwszej kolejki mistrzostw ligowych nie poskapały nam sensacją...

Na uwagę zasługuje wysokocyfrowe zwycięstwo ZKK nad Ruchem...

Table with 3 columns: Rank, Team, Points. Lists teams like Wisła, ZKK, Cracovia, Polonia W., Szombierki, ŁKS Włókniarz, AKS, Warta, Ruch, Lechia, Legia, Polonia.

Do rozegrania pozostały jeszcze dwa mecze Cracovia — Polonia W. i Legia — Lechia...

Pływacy ZSPR pokonali reprezentację CSR

W MOSKWI odbyły się międzypaństwowe zawody pływackie reprezentacyjnych drużyn ZSPR i CZECHOSŁOWACJI...

Koszulkę z Orłem zdobył Bek

Kraksą Kupczaka zakończyły się mistrzostwa sprinterów na torze w Helenowie

Kupczak — Bek i Bek — Kupczak oto stały program finałów powojennych krótkodystansowych mistrzostw torowych Polski...

Wreszcie finał. W pierwszym biegu Bek, jadąc na drugiej pozycji, ładnie zaatakował na wirażu...

skiemu, który dwukrotnie wygrał z Musiałem, 5) Frackowiak, 6) Brzozowski, 7) M. Pietraszewski...

Sensacji nie brak w lidze

Wisła zdobyła tytuł mistrza wiosennego

WISŁA — WARTA 1:1 (1:1) Był to dość dziwny mecz, bo w okresie gdy zdecydowaną przewagę miała WISŁA...

ZKK — RUCH 8:4 (5:1) W meczu z RUCHEM bramkostrzalny atak ZKK znalazł pole do popisu...

Nowinki sportowe

Finały mistrzostw szczypiorniaka

W Warszawie odbył się rewanżowy mecz zapasniczy ŁKS WŁÓKNIAZ — BUDOWLANI...

W GDANSKU odbył się mecz piłkarski o mistrzostwo ligi pomiędzy LECHIA a bytomską POLONIA...

Spotkanie ligowe piłkarzy LEGII z AKS zakończyło się nieoczekiwanym sukcesem...

W SZCZECINIE odbyły się zawody lekkoatletyczne zespołów POLSKA POŁNOCA — POLSKA ZACHODNIA...

LECHIA — POLONIA B. 3:1 (1:1) W GDANSKU odbył się mecz piłkarski o mistrzostwo ligi...

CRACOVIA — SZOMBIERKI 2:2 (0:1) Mecz miał przebieg dość ciekawy i nie wiele brakowało...

Juniorzy Śląska

Mistrzowska drużyna juniorów CSR Trnawa, która bawiła w Łodzi...

Proсна z Kalisza

Rozegrany na stadionie w Zduńskiej Woli towarzyski mecz piłkarski...

Samochoodem w teren

Udała się organizatorom „Konkursowa Jazda”

Parking przy ulicy Daszyńskiego przedstał wczoraj we wczesnych godzinach rannych...

a my, mimo całej zreczności kierowcy, wyciągamy z trudem 20 km. na godzinę...

Rozgrywka o mistrzostwo w jeździe na okrąg łódzki obejmowała trasę długości 87 km...

Należy z całym uznaniem podkreślić wyjątkowo dobrą organizację...

Polska I zdekompletowana

Wólcik wycofał się z wyścigu dookoła Węgier

W czwartym etapie wyścigu kolarskiego dookoła Węgier na trasie Budapeszt — Kesztele...

5:39,25 przed Norhadianem (Rum.) Drużynowo zwyciężyli Węgry III przed Francją...

ŁKS Włókniarz finalistą mistrzostw Polski w szczypiorniaku

Finałowe rozgrywki o mistrzostwo Polski w szczypiorniaku rozpoczęły się 3 lipca...

Pierwsze mecze w grupie finałowej rozgryją 3 lipca: AKS (Chorzów) i ŁKS Włókniarz...

Czytajcie „Express Ilustrowany”